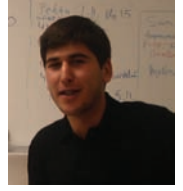

Bilim ve Teknik Kulübü

G ü l g ü n A k b a b a

Ulusal Ajans desteğiyle 13-16 Aralık 2007 tarihinde Finlandiya Helsinki'de Avrupa vatandaşlığı konusunda bir eğitime katılan Ankara muhabirimiz Mehmet Kuzu, bu eğitimi sırasında Helsinki Üniversitesi Matematik ve İstatistik Bölümü'nü ziyaret edip Prof. Dr. Seppo Laaksonen ile bir söyleşi gerçekleştirdi. Muhabirimizin, Finlandiya ve Türkiye'deki istatistiksel araştırmalar ve istatistik eğitimiyle ilgili olarak Dr. Laaksonen'e yönlendirdiği sorular yalnızca konuyla ilgilenenlerin değil hemen hepimizin ilgisini çekecek.

PROF. DR. SEppo LAAKSONEN İLE İSTATİSTİK ÜZERİNE SOHBET ETTİK

BTK: Söyleşi teklifimizi kabul ettiğiniz için çok teşekkürler Bay Laaksonen. Özellikle Helsinki Üniversitesi'ndeki İstatistik çalışmalarıyla başlamak istiyoruz. İki-üç yıl öncesine kadar üniversitenizde İstatistik ve Matematik Bölümleri ayrıymış. Bu iki bölüm neden birleştirildi?

SL: Genel bir birleşimdi bu. Birçok ülkede aynı bu sistem. Sanıyorum sistemin bazı yararları var. Birleşimden önce bu iki bilim dalı, ortak noktaları olmasına rağmen tamamen birbirinden ayrıydı. Ve gördük ki pür istatistikle ilgilenen öğrencilerin sayısında azalma var. Bu konu tartışıldığında ortak derslerin olduğu görüldü. Öğrenciler bu derslerden hayat istatistikleri (biyometri) ve olasılık derslerine çok ilgi gösteriyor. Bu veri ortadayken böyle bir birleşime gidilmesi bence iyi oldu.

BTK: Peki istatistikle ilgilenen öğrencilerin sayısı ne durumda?

SL: Aslında çok fazla değil. Genellikle matematiksel ve hayat istatistikleri kısmıyla ilgileniliyor. 25'e yakın öğrenci var ve iki yıl süren birleşik dersler sonrasında bu öğrenciler eğitimlerini istatistikle sürdürüyor. Son günlerde bu durum moda olmuş durumda. Özellikle kız öğrencilerimiz istatistikten sonra, çok zor olmasına rağmen psikolojiye devam ediyorlar. Psikolojide de istatistik çok kullanılıyor.

BTK: Sosyolojiye de yönelenler var mı?

SL: Evet, fakat genellikle o öğrenciler çok başarılı olamıyor istatistikte; iktisat ve psikoloji öğrencileri daha iyi. Ayrıca istatistik fen bilimlerinde de çok kullanılıyor.

BTK: Bu dönem ders veriyor musunuz?

SL: Temel istatistik bilimi ve istatistik uygulamaları dersleri veriyorum. Genel-

likle, uygulanabilir bilgileri anlatmayı, örnekler kullanmayı tercih ediyorum. Hayattan ve somut örneklerle ders işlemek öğrencileri de memnun ediyor.

BTK: Derslerde kullandığınız örneklerden birini bizimle paylaşır mısınız?

SL: Örneğin, mutluluk araştırmasının sonuçlarından yola çıkarak ders anlatmak eğlenceli oluyor. Avrupa Toplumsal Araştırma Grubu'nda araştırdığımız bir konuydu "mutluluk". Bir diğer önemli konuydu mutluluk etkenlerinin belirlenmesi. Bu, araştırmayı somutlaştırıyor.

BTK: Bu araştırmalarda veriler nasıl elde ediliyor?

SL: Ülkelerin istatistik kurumlarından alınan veriler. Bu araştırmada 31 ülkeden veri alınmıştı.

BTK: Şu anda çalıştığınız projeler neler?

SL: Yine, Avrupa Toplumsal Araştırma Grubu'nda çalışmalarım sürüyor. İklim

değişiklikleri, sıcaklık değerleri üzerine projelerimiz var.

BTK: Araştırma yöntemleriyle ilgili neler söyleyebilirsiniz?

SL: Bunu PISA araştırmasından yola çıkarak anlatayım.

BTK: Ama önce PISA ile ilgili bilgi verin.

SL: PISA (Program of International Student Assessment-Uluslararası Öğrenci Değerlendirme Programı), OECD ülkelerini kapsayan bu çalışmada her ülkede öğrencilerin başarı durumları, bilimle ilişkileri, okuma alışkanlıkları vb. konular araştırılıyor ve karşılaştırma yapılıyor. Bu verileri çözümlemede görüyoruz ki, farklı durumlarda sıralama değişiyor. Örneğin, okumada Türkiye biraz gerilerde, Kore ise üst sıralarda bulunuyor. Bilimle ilişkiler sıralamasıyla daha farklı.

BTK: Kayıt sistemleri hangi program-

PISA

PISA, üç yılda bir yapılan, 15 yaşındaki öğrencilerin bilgi ve beceri araştırması. Bu araştırma da OECD ülkeleri arasındaki birliği gelecekte güçlendirmek için, ülkelerin geleceğini oluşturacak 15 yaşındaki öğrencilerin durumu araştırılarak, ülkeler arasındaki kültür, bilgi ve beceri farklılıkları belirlenmekte. 57 farklı ülkeden 400.000 öğrencinin bilgileri araştırılarak % 90'a yakın dünya ekonomisi PISA 2006 araştırması içinde yer aldı. Bu araştırmanın odağınya matematik ve okuma alışkanlığının da için-

de olduğu bilimsellik değerlendirmesi düşünülerek toplanan veriler oluşturdu. Veriler öğrencilerden, velilerden ve okullardan edinecek, farklılıkların karşılaştırılmasıyla incelendi.

lar kullanılarak yorumlanıyor?

SL: Verileri İnternet'ten buluyoruz ve SPSS ya da SAS programlarını kullanarak veriyi çözümlüyoruz. Bence bu iki program en çok kullanılanları ve kullanışlı olanları. Veriyi başka programlara aktarıp veri üstünde çalışmak da mümkün.

BTK: Finlandiya İstatistik Kurumu'nun

(Statistics Finland) çalışmalarını takip ediyor musunuz?

SL: Elbette, uzun süredir orada çalışıyorum. Aslında üniversiteye gelmeden önce tam zamanlı olarak oradaki projelerde görev alıyordum. Şimdi de oradaki çalışmalarımı sürdürüyorum; ama yarı zamanlı olarak. Üniversitedeki çalışmalarımı da

sürdürmek zorundayım. Araştırmalarını devlet bünyesinde yapan İstatistik Kurumu'nun yanında tarım, sağlık ve eğitim istatistikleri yapan özel şirketler de var. Bu çeşitlerin olması daha doğru bilgiye ulaşmayı sağlıyor. Bu yüzden birçok kurumda görev almak ve pek çok çalışmada yer almak çok önemli.

BTK: Türkiye'de kayıt sisteminde bir değişiklik oldu. Önceden sokağa çıkma yasağı olurdu ve nüfus sayımı bir gün içinde tüm evler dolaşarak yapılırdı. Şimdi adrese nüfus kayıt sistemi uygulanıyor. Bu sistem sizce nasıl?

SL: Finlandiya'da da yıllar önce aynı sistem vardı. Hatta sokağa çıkma yasağını kullanan ülkeler de hâlâ var. Bence kayıt kayıttır. Doğru sayıya ulaşmak gerçekten çok zor. Bu yüzden türü ne olursa olsun kayıt sistemlerinde doğru bilgiye ulaşmak için büyük bir çaba olmalı.

Kaynaklar:
<http://www.oecd.org/dataoecd/15/13/39725224.pdf>
http://www.pisa.oecd.org/pages/0,2987,en_32252351_32235731_1_1_1_1_1_1,00.html

10. Yönetim Bilimleri Kongresi'nde Görüşmek Üzere

İTÜ İşletme Mühendisliği öğrencilerinin bu yıl 9.sunu düzenlediği Yönetim Bilimleri Kongresi, 12 - 15 Mart tarihleri arasında gerçekleşti. Bu dinamik ve profesyonel kongrenin arka planında yalnızca öğrencilerin bulunuyor olması da, doğru çabalarla ve birliktelikle ne kadar büyük işlerin gerçekleştirilebileceğini bir kez daha kanıtlamış oldu.

12 Mart'ta, İşletme Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Ahmet Fahri Özok'un açılış konuşmasıyla açılan Sanayi Kurulu Toplantısı, kongrenin de başlangıcı oldu. Ekim 2007'den Ocak 2008'e kadar 217 projenin başvurduğu "İnovasyon Proje Yarışması"nın Bilim Kurulu tarafından belirlenen 8 finalistinin ve Sanayi Kurulu temsilcilerinin yer aldığı bu toplantıda 15 kadar üst düzey yöneticiden oluşan jüri, birbirinden yenilikçi 8 projenin sahipleriyle buluştu. Proje üretimini teşvik etmeye yönelik olan İnovasyon Proje Yarışması'na yapılan bu yoğun başvurularla doğru yönlendirme ve tanımla bilime sağlanacak katkıların ulaşabileceği boyutları gözler önüne serdi. Aynı günün akşamı,

yaklaşık 500 kişiden oluşan davetli kitlesi bir konserle Mustafa Kemal Amfisi'nde karşılandı. İstanbul Sazendeleri'nin Hoşgörü Konseri İntekno Şirketler Topluluğu Yönetim Kurulu Başkanı Halil Kulluk'un deyişleriyle tüm davetlilerin gönül kapılarını ardına kadar açtı. Gecenin devamında bir YBK klasiği başladı: açılış töreni ve açılış konuşmaları...

Kongrenin bilimsel anlamda açılışına "Girişimci Yöneticilerin Liderlik Sırları" başlıklı konuşmasıyla Carnegie Mellon Üniversitesi'nden Prof. Dr. Thomas Emerson ve devamında Yaşar Holding Yönetim Kurulu Başkanı Feyhan Yaşar Kalpaklıoğlu'nun konuşmasıyla yapılmış oldu. Kongre, açılış gecesinin ardından 3 gün boyunca paneller, seminerler, proje sunumları ve kariyer fuarıyla devam etti. Toplam 10 panel, 8 proje sunumu ve 2 seminerin yer aldığı kongreye katılım, beklendiği gibi tam kapasite oldu.

Kongrenin ikinci ve üçüncü günleri yapılan proje sunumlarının her birini kongre katılımcıları değerlendirdi ve yarışmanın sonuçları kongre sonunda yapılan

ödül töreniyle ilan edildi. Yarışmayı "The Bosphorus Grand Prix Project" projesiyle üçüncü olarak tamamlayan Fulya Yağız ve Şahin Gör (Kocaeli Üniversitesi) ödüllerini organizasyon komitesi başkanı Osman Tokgöz'den, "Baby Diaper With Urine Stick" projesiyle ikincilik ödülünü İpek Sunay (Sabancı Üniversitesi), Sanayi Kurulu Başkanı Halil Kulluk'tan ve birinci olan "Mikro Ark Oksidasyon İşlemi İle Yüzey Özellikleri Geliştirilmiş Magnezyum Alaşımlarının Otomatik Sektöründe Kullanılması Projesi"nin sahibi Yakup Gönüllü (İstanbul Teknik Üniversitesi) ise ödülünü İşletme Mühendisliği Bölüm Başkanı Prof. Dr. Burç Ülengin'den aldılar.

Kongre, Türkiye'nin en büyük bilimsel öğrenci etkinliği olma iddiasını daha da sağlamlaştırarak her geçen yıl daha da geliştiğini gösterdi. Kongrede emeği geçen öğrencilerse, kongrenin aldığı güzel tepkilerin verdiği esinle Yönetim Bilimleri Kongresi'ni 10. yılında bir adım daha ileriye götürmek ve değerini zirveye taşımak amacıyla çalışmalarına kongreOnin ertesi günü başlamışlardı bile.

İlgilenenler kongreyle ilgili ayrıntıları, www.ituybk.org adresinden edinebilirler.

Helin Özüpekçe
İTÜ İşletme Müh. Öğrencisi

2008 Bilgisayar Mühendisleri Öğrencileri Kongresi Başarıyla Gerçekleştirildi

Bilgi toplumu olma yolunda hızla yürüyen Türkiye'nin, bu yoldaki en büyük görevlerinden birini üstlenen grup, bilgisayar mühendisleri. Bilgisayar mühendisi olmaya aday öğrencilerse, her yıl farklı bir üniversitede düzenledikleri Bilgisayar Mühendisleri Öğrencileri Kongresi (BİLMÖK) için bu yıl 29 Şubat - 2 Mart tarihleri arasında Yıldız Teknik Üniversitesi'nde bir araya geldiler. Türkiye'de bilgisayar mühendisliği bölümü bulunan üniversitelerden 3'er resmi katılımcının davet edildiği kongreye ilgi büyüktü. Kongre 56 üniversiteden gelen 1000'e yakın öğrencinin katılımı ve yoğun içeriğiyle üç gün boyunca devam etti. Açılış konuşmalarını, Yıldız Teknik Üniversitesi Bilişim Kulübü Organizasyon Komitesi Başkanı Halim Yıldız, Yıldız Teknik Üniversitesi Bilgisayar Mühendisliği Bölüm Başkanı Prof. Dr. Oya Kalıpsız, Yıldız Teknik Üniversitesi Elektrik-Elektronik Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Galip Cansever, Yıldız Teknik Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Durul Ören ve kongrenin ana sponsoru, Microsoft'un Genel Müdür Yardımcısı Cemal Akyel yaptı. Intel ve Turkcell, sunumlarında AR-GE yatırımları ve Türkiye'deki AR-GE çalışmaları hakkında bilgi verdiler. Oturumda AR-GE sayesinde yapılanlar, yapılmakta olanlar ve yapılabilecekler konuşuldu. Türkiye'nin bu konuda hâlâ dışa bağımlılığının devam ettiği, ama bu durumun giderek azaldığına değinildi. Hemen sonrasında Havelsan Genel Müdürü Dr. Faruk Yarman'ın "Yenilikçinin Günlüğü"

isimli oturumunda "fikirden paraya inovasyon" süreci incelendi. Oturumda, bilgisayar mühendislerinin sektördeki yeri, bilişim dünyasındaki rolü ve Türkiye'nin bilişimle kalkınması için yapılması gerekenler tartışıldı. Türkiye'den yurt dışına eğitim ya da başka nedenlerle giden ve geri dönmeyen beyin kayıplarını "Tersine Beyin Göçü" isimli oturumla ele alan, yurtdışında eğitim almış ya da çalışmış akademisyenler ve sektörden bilgisayar mühendislerinin katılımıyla, bu çarkı tersine döndürmenin yolları irdelendi. Öğrencilerin yurtdışı ve yurtdışında eğitim hakkındaki fikirlerini netleştirmeye çalışan panel konuşmacıları, beyin göçünün en önemli nedenlerinin Türkiye'deki eğitim sisteminin eksikliği ve bilgisayar mühendislerine gereken değer verilmemesi olduğu görüşüne vardı. Meslek odası çalışmaları hakkında bilgi veren Elektrik Mühendisleri Odası yetkilisinin katılımıyla gerçekleşen oturumda, sektörde ve gerçek hayatta bilgisayar mühendislerinin karşılaştığı sorunlar konuşuldu. Türkiye Bilişim Derneği'nin çalışma gruplarında yer alan TBD Genç'in şehirlerde kurulan temsilciliklerinin başkanlığını yürüten öğrenciler, çalışmalarını hakkında bilgi vererek diğer öğrencileri sivil toplum kuruluşları hakkında bilgilendirdiler ve sivil toplum kuruluşlarında görev alma konusunda cesaretlendirdiler. Açık kaynaklı yazılımların Türkiye'de ve dünyadaki kullanımı hakkında bilgi veren Linux Kullanıcıları Derneği yetkilisi Doç. Dr. Mustafa Akgül'ün katılımıyla açık kaynaklı yazılımların geleceği konuşuldu. Microsoft yetkilisi Şevket Güler de "Microsoft ve Açık Kaynak" başlıklı konuşmasında Microsoft'un açık kaynaklı yazılım şirketleriyle olan işbirliklerinden

ve açık kaynağa verdikleri destekten bahsetti. BİLMÖK'ün, öğrenciler ve sektör arasındaki kopukluğu gidererek büyük bir eksikliği tamamlayacağı konusunda hemfikir olan öğrenciler, akademisyenler, sivil toplum kuruluşları ve sektör çalışanları, bu organizasyonun devamlılığının çok önemli olduğu görüşüne vardılar.

Her okulun bu kongreyi benimseyebilmesi için her yıl farklı bir üniversitede yapılması kararı alınan kongrenin, organizasyonuna aday olan üniversiteler arasında yapılan seçim sonucunda, 2009'da yapılacak okul belirlenmiş oldu: Orta Doğu Teknik Üniversitesi. Organizasyonun denetlenmesi ve BİLMÖK'ün devamlılığın sağlanmasından sorumlu yürütme kurulu üyeleri de bu yıl tekrar seçildi. Buna göre; Başkan: Ahmet Alper Tecimer (Yıldız Teknik Üniversitesi); 2. Başkan: Ömer Fatih Tanrıverdi (Orta Doğu Teknik Üniversitesi); Üyeler: Ayşenur Aydın (Ankara Üniversitesi), Burç Kaan Şen (Ulusalara Kıbrıs Üniversitesi) ve Burcu Çoraklık (Sakarya Üniversitesi). Ayrıca, Türkiye'deki tüm üniversitelerden katkı sağlanabilmesi için, İçerik Çalışma Grubu, Web Çalışma Grubu, Avrupa Birliği Proje Grubu ve Basın Grubu olmak üzere çalışma grupları yaratıldı. BİLMÖK'e katılan ve mezun olan öğrencilerin de önümüzdeki yıl "BİLMÖK Mezunları" olarak katkı sağlamaları ve kongreye katılmaları için olanak tanınmasına karar verildi. Böylece sektör - öğrenci arasındaki boşluğun hızlı bir şekilde dolacağı konusunda hemfikir olan öğrenciler, sıcak dostluklar kurarak 2009'da görüşmek üzere ayrıldılar.

Ayşenur Aydın
A.Ü. Bilgisayar Mühendisliği Bölümü,
Bilgisayar Mühendisliği Topuluğu Başkanı